

Додаток 4
до Правил додавання вітамінів,
мінеральних речовин та деяких інших
речовин до харчових продуктів
(пункт 2 розділу VI)

МЕЖІ ДОПУСТИМИХ ВІДХИЛЕНЬ
енергетичної цінності, кількості поживних та інших речовин, що вказані в інформації про харчовий продукт

Таблиця

Поживні речовини та енергетична цінність	Допустимі відхилення кількості поживних речовин, визначених законодавством, у випадках, коли діапазон допустимих відхилень від зазначеної в маркуванні кількості поживної речовини не перетинається з її мінімальним або максимальним рівнем, встановленим законодавством		Допустимі відхилення (включно з похибкою вимірювання), що застосовуються до мінімального чи максимального рівня, встановленого законодавством у харчових продуктах та дієтичних добавках, у випадках, коли цей рівень: - не дорівнює рівню, зазначеному в маркуванні; та - перетинається з діапазоном допустимих відхилень, визначеним у графах 2 або 3	Допустимі відхилення кількості поживних речовин, визначених законодавством у харчових продуктах та дієтичних добавках, у випадках, коли зазначена в маркуванні кількість поживної речовини дорівнює мініальному або максимальному рівню, встановленому законодавством	Правила округлення величин, отриманих під час проведення державного контролю та при маркуванні харчових продуктів, а також дозволені твердження для незначних кількостей деяких поживних речовин	
	Допустимі відхилення в харчових продуктах (окрім дієтичних добавок) включно з похибкою вимірювання	Допустимі відхилення в дієтичних добавках включно з похибкою вимірювання				
1	2		3	4	5	6
Вітаміни	+50 % ¹	-35 %	+50 % ¹ -20 %	+ 50 % ¹	- похибка вимірювання	вітамін А, фолієва кислота: 3 значні цифри всі інші вітаміни: 2 значні цифри
Мінерали	+45 %	-35 %	+45 % -20 %	+ 45 %	- похибка вимірювання	Cl, Ca, P, Mg, I, K: 3 значні цифри всі інші: 2 значні цифри

Вуглеводи ² , Білок ² Харчові волокна ²	<10 г на 100 г: ±2 г 10 - 40 г на 100 г: ±20 % >40 г на 100 г: ±8 г		<10 г на 100 г: +4 г 10 - 40 г на 100 г: +40 % >40 г на 100 г: +16 г	- похибка вимірювання	≥10 г на 100 г або мл: до найближчого 1 г без десяткових знаків <10 г та >0,5 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,5 г на 100 г або мл: може бути зазначено "0 г", або "<0,5 г", або "містить незначну кількість (назва речовини)". Зазначене в цій клітинці округлення також може застосовуватися до поліолів ² і крохмалю ²
Цукри ²			<10 г на 100 г: -4 г 10 - 40 г на 100 г: -40 % >40 г на 100 г: -16 г	+ похибка вимірювання	
Жири ²	<10 г на 100 г: ±1,5 г 10 - 40 г на 100 г: ±20 % >40 г на 100 г: ±8 г		<10 г на 100 г: -3 г 10 - 40 г на 100 г: -40 % >40 г на 100 г: -16 г	+ похибка вимірювання	
Насичені жири ²	<4 г на 100 г: ±0,8 г ≥4 г на 100 г: ±20 %		<4 г на 100 г: -1,6 г ≥4 г на 100 г: -40 %	+ похибка вимірювання	≥10 г на 100 г або мл: до найближчого 1 г без десяткових знаків
Мононенасичені жири ² Поліненасичені жири ²			<4 г на 100 г: +1,6 г ≥4 г на 100 г: +40 %	- похибка вимірювання	<10 г та >0,1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,1 г на 100 г або мл: може бути зазначено "0 г", або "<0,1 г", або "містить незначну кількість (назва речовини)".
Натрій	<0,5 г на 100 г: ±0,15 г ≥0,5 г на 100 г: ±20 %		<0,5 г на 100 г: -0,3 г ≥0,5 г на 100 г: -40 %	+ похибка вимірювання	≥1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г <1 г та > 0,005 г на 100 г або мл: до найближчого 0,01 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,005 г на 100 г або мл: може бути зазначено "0 г", або "<0,005 г", або "містить незначну кількість (назва речовини)".
Сіль	<1,25 г на 100 г: ±0,375 г ≥1,25 г на 100 г: ±20 %		<1,25 г на 100 г: -0,75 г ≥1,25 г на 100 г: -40 %	+ похибка вимірювання	≥1 г на 100 г або мл: до найближчого 0,1 г <1 г та >0,0125 г на 100 г або мл: до найближчого 0,01 г Відсутність виявлення за результатами лабораторного дослідження (випробування) або концентрація речовини знаходиться в діапазоні ≤0,0125 г на 100 г або мл: може бути зазначено "0 г", або "<0,01 г", або "містить незначну кількість (назва речовини)".
Енергетична цінність					До найближчого 1 кДж (ккал) без десяткових цифр

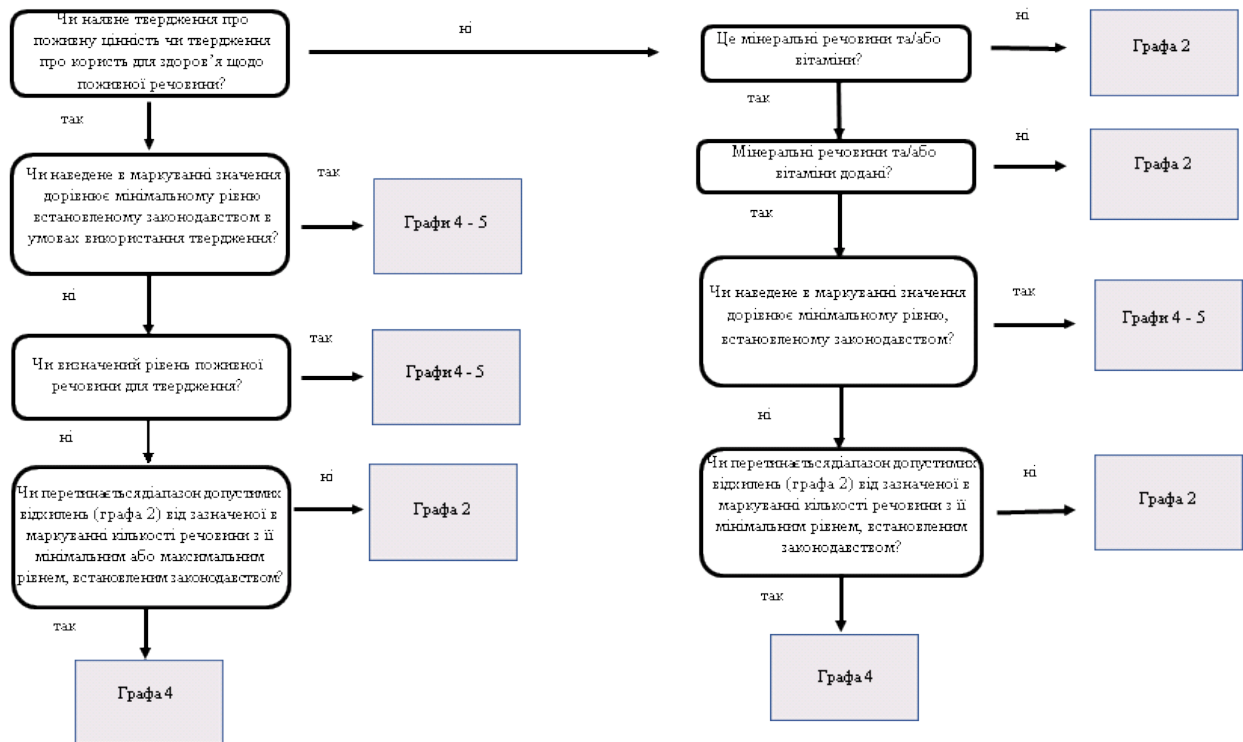
¹ Для вітаміну С у рідинах є прийнятними більші значення верхньої допустимої межі.

² Не застосовується до підкатегорій.

Пояснення до таблиці цього додатка

1. Якщо харчовий продукт не є рідким, лабораторні дослідження (випробування) цього продукту здійснюються для трьох зразків, відібраних з цього продукту. Вважається, що значення поживної речовини в харчовому продукті виходить за межі допустимих відхилень, якщо результати лабораторних досліджень (випробувань), принаймні, двох зразків, відібрані з цього продукту, свідчать про те, що значення поживної речовини виходить за межі допустимих відхилень.
2. Межі допустимих відхилень застосовуються до максимального та мінімального значення величини, яка зазначається в інформації про харчовий продукт, а такі значення є результатами округлення цієї величини. Наприклад, згідно з правилами округлення заявлене значення для білка 12 г відповідає діапазону значень від 12,4 г до 11,5 г, а допустиме відхилення, вказане у графі 2 таблиці, дорівнює $\pm 20\%$. У цьому випадку максимальне допустиме відхилення розраховується як 12,4 г плюс 20 %, що становить 14,88 г, яке округляється до 15 г. Якщо за результатами державного контролю буде виявлено, що максимальна кількість білка становить 15 г, таке значення буде вважатися в межах допустимих відхилень, тоді як 16 г - не буде.
3. Якщо результати державного контролю свідчать, що вміст поживної речовини є більшим за максимально допустиме відхилення від встановленого законодавством рівня і харчовий продукт, з якого був відібраний зразок, знаходиться в обігу менше, ніж половину мінімального строку придатності - цей харчовий продукт не вважається таким, що не відповідає законодавству про безпечність та окремі показники харчових продуктів в частині встановлення максимально допустимих значень для поживних речовин.
4. Якщо результати державного контролю свідчать, що вміст поживної речовини є більшим встановленого законодавством рівня, а харчовий продукт, з якого був відібраний зразок, знаходяться в обігу більше, ніж половину мінімального строку придатності - оператор ринку, що виробив цей продукт, повинен вжити заходів, з метою забезпечення неперевищення вмісту поживної речовини максимально допустимого відхилення від встановленого законодавством рівня в наступних партіях харчового продукту.

Дерево рішень щодо застосування відповідних граф таблиці "Межі допустимих відхилень енергетичної цінності, кількості поживних та інших речовин, що вказані в інформації про харчовий продукт" цього додатка

Приклади використання таблиці цього додатка

Приклад 1.

Харчовий продукт, в інформації про поживну цінність якого зазначено, що вміст цукрів 8,5 г на 100 г і при цьому твердження щодо вмісту цукрів відсутнє.

- Відповідно до правил округлення 8,5 г на 100 г відповідає діапазону від 8,45 г до 8,54 г цукрів на 100 г.
- Розраховуємо мінімальне допустиме відхилення. Від найменшого значення 8,45 г на 100 г віднімаємо допустиме відхилення для цукрів - 2 г на 100 г (вказано у графі 2 таблиці) і отримуємо 6,45 г на 100 г. Отже, відповідно до правил округлення мінімальне допустиме відхилення становитиме 6,5 г на 100 г.
- Розраховуємо максимальне допустиме відхилення. До найбільшого значення 8,54 г на 100 г додаємо максимальне допустиме відхилення для цукрів - 2 г і отримуємо 10,54 г на 100 г. Отже, відповідно до правил округлення максимальне допустиме відхилення становитиме 11 г на 100 г.
- Якщо під час проведення державного контролю виявлено, що вміст цукрів:

знаходиться в діапазоні від 6,5 г на 100 г до 11 г на 100 г, визнається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень;

знаходиться поза межами діапазону від 6,5 г до 11 г на 100 г, застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 2.

Харчовий продукт з доданим вітаміном С та твердженням про поживну цінність "джерело вітаміну С" або подібним до нього, який не містить вітаміну С природного походження.

1. Умови використання твердження про поживну цінність: 15 % від референсної величини споживання (80 мг на 100 г), що дорівнює 12 мг вітаміну С на 100 г.
2. В інформації про поживну цінність харчового продукту зазначений вміст вітаміну С - 12 мг на 100 г.
3. Відповідно до правил округлення це відповідає діапазону від 11,5 мг до 12,4 мг вітаміну С на 100 г.

Випадок перший до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 9,6 мг на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,92$ мг на 100 г (оцінена похибка вимірювання для даного виду лабораторного дослідження (випробування) дорівнює 20 %), маємо: $9,6 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 1,92 \text{ мг на } 100 \text{ г} = 11,52 \text{ мг на } 100 \text{ г}$. У цьому випадку вважається, що значення вмісту вітаміну С у харчовому продукті знаходиться в межах допустимих відхилень.

Випадок другий до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 9,5 мг на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,9$ мг на 100 г, маємо максимальне 11,4 мг на 100 г. Це значення виходить за межі допустимих відхилень і застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Випадок третій до Прикладу 2.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 17 мг на 100 г, вважається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень, оскільки: $12,4 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 6,2 \text{ мг на } 100 \text{ г} (50 \%) = 18,6 \text{ мг на } 100 \text{ г}$ і з урахуванням правил округлення максимальне допустиме відхилення складе 19 мг на 100 г.

Випадок четвертий до Прикладу 2.

Якщо за результатами проведення державного контролю виявлено вміст вітаміну С на рівні 23 мг на 100 г, це значення виходить за межі допустимих відхилень, оскільки: $12,4 \text{ мг на } 100 \text{ г} + 6,2 \text{ мг на } 100 \text{ г} (50 \%) = 18,6 \text{ мг на } 100 \text{ г}$ і згідно з правилами округлення, максимальне допустиме відхилення складе 19 мг на 100 г. В цьому випадку застосовується пункт 4 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 3.

Харчовий продукт з твердженням про поживну цінність: "з високим вмістом харчових волокон, містить 12 г харчових волокон на 100 г продукту". Умови використання твердження: харчовий продукт містить щонайменше 6 г харчових волокон на 100 г.

1. В інформації про поживну цінність харчового продукту зазначено вміст харчових волокон: 12 г на 100 г.
2. Відповідно до правил округлення це відповідає діапазону від 11,5 г до 12,4 г харчових волокон на 100 г.
3. Отже, у твердженні про поживну цінність вказаний такий рівень харчових волокон (12 г на 100 г), який перевищує мінімальний рівень, встановлений умовами використання твердження (6 г на 100 г).

Випадок перший до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 9,6 г на 100 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,92$ г на 100 г (оцінена похибка вимірювання для даного виду лабораторних досліджень (випробувань) - 20 %) маємо: $9,6 \text{ г} + 1,92 \text{ г} = 11,52 \text{ г}$. У цьому випадку вважається, що вміст харчових волокон знаходиться в межах допустимих відхилень.

Випадок другий до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 8,1 г, враховуючи похибку вимірювання $\pm 1,62$ г на 100 г маємо: $8,1 \text{ г} + 1,62 \text{ г} = 9,72 \text{ г}$. Це значення виходить за межі допустимих відхилень. В цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.

Випадок третій до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 14,5 г на 100 г, вважається, що цей харчовий продукт знаходиться в межах допустимих відхилень, оскільки максимальне допустиме відхилення складає $12,4 \text{ г} + 4,96 \text{ г}$ (40 % - див. графу 4) $= 17,36 \text{ г}$ на 100 г. Згідно з правилами округлення максимальне допустиме відхилення складе 17 г на 100 г.

Випадок четвертий до Прикладу 3.

Якщо під час проведення державного контролю виявлено вміст харчових волокон на рівні 18,1 г на 100 г, цей вміст виходить за межі допустимих відхилень, оскільки максимальне допустиме відхилення складає $12,4 + 4,96$ (40 % - див. графу 4) $= 17,36 \text{ г}$ на 100 г. Згідно з правилами округлення максимальне допустиме відхилення складе 17 г на 100 г. В цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.

Приклад 4.

Дієтична добавка, в інформації про поживну цінність якої зазначено вміст фолієвої кислоти 125 мкг на одиницю, але при цьому не наведено твердження про вміст фолієвої кислоти. Відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, це дорівнює діапазону від 124,5 мкг до 125,4 мкг фолієвої кислоти на одиницю.

1. Мінімальне допустиме відхилення: мінімальне значення (124,5) мінус нижнє допустиме відхилення для вітамінів у графі 3, що становить 20 % (20 % від 124,5 $= 24,9$); $124,5 - 24,9 = 99,6$ мкг на одиницю, та відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, мінімальне допустиме відхилення становитиме 99,6 мкг на одиницю.

2. Максимальне допустиме відхилення: максимальне значення (124,5 мкг) плюс верхнє допустиме відхилення для вітамінів, яке визначено в таблиці цього додатка, що становить 50 % (50 % від $125,4 = 62,7$); $125,4 \text{ мкг} + 62,7 \text{ мкг} = 188,1 \text{ мкг}$ на одиницю, та відповідно до правил округлення, зазначених в таблиці цього додатка, максимальне допустиме відхилення становитиме 188 мкг на одиницю.

3. Якщо під час державного контролю виявлено, що вміст фолієвої кислоти:

знаходиться в межах від 99,6 мкг до 188 мкг на одиницю, вважається, що вміст фолієвої кислоти знаходиться в діапазоні допустимих відхилень;

виходить за межі діапазону від 99,6 до 188 мкг на одиницю, в цьому випадку застосовується пункт 3 Пояснень до таблиці цього додатка.